

Dato: 11-04-2025

PROJEKTER - SLUTRAPPORT

Mikromineraler og vitaminer i foder - kontrolresultater fra landbrug 2024

Journalnummer: 2025-06409

FORMÅL

I 2024 udtog hhv. Landbrugsstyrelsen og Styrelsen for Grøn Arealomlægning, på vegne af Fødevarestyrelsen, 83 stikprøver på danske landbrug for at måle indholdet af mikromineraler (jern, kobber, mangan og zink), vitamin A og vitamin D₃ i primært foderblandinger til grise.

Formålet med projektet er at kontrollere, om indholdet af mikromineraler, vitamin A og vitamin D₃ i foderblandingerne overholder de maksimumsindhold (grænseværdier), der er fastsat i de enkeltes tilsætningsstoffers godkendelsesforordninger.

Regler

Et fodertilsætningsstof må ikke markedsføres, forarbejdes eller anvendes, medmindre det er omfattet af en godkendelse og de anvendelsesbetingelser og mærkningsbetingelser, der er fastsat jf. Tilsætningsstofferordningens (1831/2003/EF) artikel 3, stk. 1 litra a)-c), overholdes. For nogle fodertilsætningsstoffer er der fastsat minimum- og maksimumindhold (grænseværdier) i de enkeltes tilsætningsstoffers godkendelsesforordninger. Det gælder blandt andet mikromineraler, vitamin A og vitamin D₃.

METODE OG BAGGRUND

Prøver og analysemetode

I 2024 blev der i alt udtaget 83 prøver af foderblandinger til grise til analyse for mikromineraler, vitamin A og vitamin D₃. Der blev ikke udtaget prøver af foderblandinger til andre dyrearter.

Prøverne blev taget af hjemmeblandet foder.

Fordelingen af prøver pr. dyrekategori kan ses af tabel 1.

Tabel 1: Fordeling af prøver pr. dyrekategori

Dyrekategori	2024
Smågrise	49
Slagtesvin	20
Avlssvin (bl.a. søer)	14
I alt	83

Alle prøver blev analyseret på Fødevarestyrelsens laboratorium i Ringsted.

RESULTATER

Analyseresultater kan ses i tabel 2. Resultaterne er angivet for hvert tilsætningsstof og mikromineral. Alle afvigelser er overskridelser af maksimumsindhold (grænseværdier) fastsat i tilsætningsstoffernes godkendelsesforordninger.

Dato: 11-04-2025

Tabel 2: Afvigelser pr. mikromineral eller vitamin i 2024

Gruppe	Tilsætningsstof	Antal prøver 2023	Afvigelser 2023
Mikromineraler	Jern	82	-
	Kobber	82	2 (2,4 %)
	Mangan	82	-
	Zink	82	5 (6 %)
Vitaminer	Vitamin A	15	-
	Vitamin D3	15	-
	25-OH vitamin D3	15	-

Der blev fundet overskridelser af maksimumsindhold for kobber i to prøver og for zink i fem prøver. Overskridelserne blev fundet i foderblandinger til smågrise (kobber og zink) og slagtesvin (kobber). Se grænseværdier og analyseresultater i tabel 3.

For kobber er der sket et lille fald i andelen af afvigelser fra 3 % (2 prøver) i 2023 til 2,4 % (2 prøver) i 2024. For zink har der været en stigning i andelen af afvigelser fra 1,5 % (1 prøve) i 2023 til 6 % (5 prøver) i 2024.

Tabel 3: Sammenligning af grænseværdier og analyseresultater

Tilsætningsstof/dyreart	Grænseværdi	Analyseresultat
Kobber – smågrise fra 5. til 8. uge efter fravænning	100 mg/kg	140 mg/kg
Kobber – slagtesvin	25 mg/kg	48 mg/kg
Zink – smågrise	150 mg/kg	220-260 mg/kg

Projektleder og kontaktperson: Henriette Jensen, Kemi og Fødevarekvalitet